Várpalota

Világ proletárjai, egyesüljetek!

VÁRPALOTAI NAPLÓ

AZ MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XVII. évfolyam — 8. szám. ÁRA 60 FILLÉR Kedd, 1961. január 10.

Belgium új kongói agresszív cselekedetei miatt a Szovjetunió a Biztonsági Tanács összehívását kéri

New York, jan. 8. (TASZSZ)

Valerian Zorin, szovjet külügyminiszterhelyettes, a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselője szombaton levelet intézett Omar Lufthoz, a Biztonsági Tanács jelenlegi elnökéhez. Levelében kéri, *sürgősen hívják össze a Biztonsági Tanácsot, hogy megvizsgálja a belgák Kongó ellen elkövetett újabb agressziv cselekményeinek következtében előállott helyzetet.*

A Kongóból érkező jelentések szerint az utóbbi napokban Belgium újabb agresszív cselekedeteket követett el Kongó ellen — hangzik a levél.

A belga kormány durván megsérti Ruanda Urundi gyámsági terület nemzetközi jogállását, és arra használja fel ezt a területet, hogy innen szervezze meg Mobutu felfegyverzett bandáinak hadműveleteit a kongói nemzeti hadsereg Kivu tartományban állomásozó egységei ellen. Dayal nagykövet, az ENSZ-főtitkár kongói különmegbízottja által közölt adatokból is kitűnik, hogy *a belga hatóságok repülőgépekkel, katonai és műszaki személyzettel, teherautókkal látták el Mobutu bandáit,* s Ruanda Urundi területének felhasználásával a törvényes kormányhoz hű kongói nemzeti hadsereg mögöttes területeire dobták át ezeket a csapatokat. *Mindez nyílt belga katonai intervenció a Kongói Köztársaság ellen,* aminek következtében súlyos fegyveres összetűzésekre került sor Bukavu térségében, valamint Ruanda Urundi és Kongó határán, amelyek során több ember életét vesztette.

Zorin ezután emlékeztet január 4-i levelére, amelyben felhívta a tanács elnökének figyelmét a helyzet veszedelmes voltára, és arra, hogy kérjen sürgősen magyarázatot a belga kormánytól. Erre a levélre azonban azóta sem érkezett válasz, *a helyzet viszont csak rosszabbodik, ami még inkább veszélyezteti a szóban forgó térség békéjét és biztonságát* — hangzik a levél.

„IFJÚ MŰVÉSZ"

(Fotó: Péterfay Endre)

Kuba kész az egyenlőség alapján tárgyalni az USA-val

Havanna, január 8.

Dr. Ernesto Che Guevara, a Kubai Nemzeti Bank elnöke szombaton este televíziós beszédet mondott. Hangoztatta, hogy a szocialista országokkal megkötött egyezmények nagy jelentőségűek Kuba számára. Guevara nagy elismeréssel méltatta a szocialista országok gazdasági és kulturális vívmányait. A jelenlevő kubai újságírók kérdéseire válaszolva Guevara kijelentette, hogy *Kubát jelenleg közvetlen észak-amerikai katonai támadás fenyegeti. Ha azonban az Egyesült Államok tárgyalási hajlandóságot mutat, Kuba mindig kész a teljes egyenlőség alapján tárgyalni.* (TASZSZ)

Népszavazás volt Franciaországban

Párizs, január 8.

Vasárnap reggel 8 órakor megkezdődött a népszavazás Franciaországban, Algéria nagyvárosaiban, a Szaharában és az úgynevezett tengerentúli megyékben, területeken, mint a Csendes-óceáni Francia Polinézia szigetein, az afrikai Francia Szomáli-parton, a dél-amerikai Francia Guayanában.

Kétmillió forint értékű társadalmi munka az idén a veszprémi járásban

Szombaton délelőtt értekezletre gyűltek össze a veszprémi járás községi tanácsainak elnökei és titkárai, hogy megbeszéljék a községfejlesztés tavalyi eredményeit, idei feladatait. Jelen volt az értekezleten *Hardy Zoltán* elvtárs, a megyei tanács vb. titkára. Beszámolót *Balla János* elvtárs, a járási tanács vb. titkára tartott.

A veszprémi járásban az elmúlt esztendőben többek között *húszezer négyzetméter út, tízezer négyzetméter járda, hétezer méter villany-, és kilencezer méter vízvezeték, 4 orvosi rendelő, két orvoslakás, 5 új tanterem, 4 kultúrház építése fejeződött be.* A községfejlesztési munka legeredményesebb Mencshely, Berhida, Balatonkenese községekben volt.

Nem volt könnyű ezeket az eredményeket elérni. Az év első felében nehezen kaptak kivitelező vállalatot a községek. Ezért volt például nagy segítség, hogy Hidegkúton a tsz építőbrigádja kezdte meg a kultúrház építését. Nehéz volt a szükséges anyagok előteremtése, nagyon kellett a patronáló üzemek, vállalatok segítsége. Bánd községnek például a MESZÖV szerzett cementet. Az év második felében már inkább az okozott problémákat, hogy egyes községek sokat markoltak, gyorsan kezdték a munkát, a fedezetet jelentő bevételek pedig később folytak be. Emiatt például *Városlődön csak az idén lesznek készen a tervezett létesítmények. Herend pedig úgy „eladósodott", hogy a járásnak kellett rajta segíteni.*

Legnagyobb dicsérete a járásnak, hogy a községfejlesztés sikere a szó szoros értelmében az egész lakosság ügye volt. Nem csupán a vállalatok, tsz-ek segítettek szívesen, hanem az egyes emberek is lapátot ásót fogtak, hogy tegyenek valamit lakóhelyük szépítése érdekében. *Az elmúlt esztendőben a községfejlesztési beruházások költségeinek 18 százalékát, tehát csaknem egyötödét a társadalmi munka fedezte, ami közel háromszorosa az 1959. évi eredménynek.*

Minden remény megvan arra, hogy a végleges értékelésnél a megye járásai között a veszprémi foglalja majd el az első helyet a községfejlesztési versenyben.

Az idei feladatok sem kicsinyek. A járás községeinek 950 ezer forinttal kell hozzájárulniuk a lakosság érdekeit szolgáló állami beruházásokhoz. 1,6 millió forintot pedig tartalékolniuk kell, későbbi célokra. *Az a cél tehát, hogy elsősorban a már megkezdett beruházásokat fejezzék be, újat csak akkor tervezzenek, ha a megvalósítás összes feltételei biztosítva vannak.* Ilyen körülmények között a társadalmi munkának még nagyobb lesz a jelentősége. Úgy tervezik, hogy az idén legalább kétmillió forint értékű társadalmi munkát végeznek el a járásban. Lehet, hogy a lakosság lelkesedése még ezt az igen mutatós összeget is felülmúlja majd. Kívánjuk, hogy így legyen!

Gyár a hátsó udvarban

— Főként exportra dolgozik a balatonkenesei ksz műanyag részlege —

Elballagunk a falu végére, ott bemegyünk egy kiskapun, át az udvaron, keresztül még egy léckapun, és a tyúkól mellett kinyitjuk a „gyár" ajtaját. Így jutunk a XX. századba. Odabenn ugyanis ponthegesztőgépek kattognak, poliészter olvad, csípős füstök szállnak a levegőben. A jövő ipara, műanyagipar ez.

A hátsóudvari kis műhely termékei még Európán kívülre is eljutnak.

A bátorság és a szerencse találkozása tette lehetővé, hogy ez a komoly kis üzem létrejöhessen. Jó egy esztendeje már, hogy a Balatonkenesei Vegyesipari KSZ fejlődni akart, de nem tudták pontosan, hogyan. Volt egy ismerősük, Györgydeák Jenő, fűzfői vegyész, annak pedig egy közös újítása Medgyes Erik budapesti vegyésszel, a szinterezési eljárás hazai megoldására.

Szinterezés „közönséges" nyelven fémváz műanyaggal való bevonását jelenti.

Az újítást még sehol nem próbálták ki, de a ksz vezetői részt gondoltak, megvették az eljárást, a feltalálóval együtt, amennyiben Györgydeák elvtársat nyerték meg műszaki vezetőnek. Szereztek 200 ezer forint beruházási keretet is.

Rengeteg jószándék, tudás és ötlet kellett ahhoz, ami ezután következett. Az ÉDÁSZ ugyanis hajlandó volt biztosítani a jelentős elektromos energia igényt, de csak akkor, ha az üzemet a meglevő transzformátor mellé építik fel. Másképp ugyanis a ponthegesztők a falu áramellátását zavarták volna. Egy szomszédos ksz elnökétől szereztek is egy félkész műhelyépületet, a falu végén, a trafó közelében. Így kerültek a hátsó udvarba.

Azután még néhány istállót, pajtát alakítottak át, hiszen az üzem, raktárakkal együtt 9 helyiségben van, szanaszét a faluban. A munkaerő szerencsére nem volt gond, mert itt betanított munkásokra van szükség, az pedig bőséggel található a kenesei háziasszonyok táborában, csak be kell tanítani.

Megvették a ponthegesztő gépeket, maguk felépítették a szinterező kemencét.

Veszkődtek, kinlódtak eleinte a járatlan úton, fizették az iskolapénzt, de sikerült. Előbb tucatjával, majd százával, ezrével készítették az edényszárítókat, szappantartókat, újságtartókat, bevásárló kosarakat, árutartó rekeszeket, meg a többi gyártmányokat. Szépek ezek, hegesztett drótvázuk csillogó fehér műanyaggal van bevonva.

Eddig 17 gyártmánya van a részlegnek, de egyre készülnek az újabb prototípusok, vagy saját ötletből, vagy rendelésre. A gyártmányok magas száma náluk nem baj, mert a felszerszámozás viszonylag kevés költséggel jár, viszont a világpiacon ez az iparág oly rohamosan fejlődik, hogy

egy-egy cikket nem lehet hosszú időn át tartani, mindig újabbra van szükség.

A kezdet-kezdetén megnézte üzemüket egy Kossuth-díjas vegyész, és azt mondta: olyan halat fogtatok, hogy vagy ti eszitek meg őt, vagy ő benneteket.

Először csak nevettek. Azt hitték, a kezdet nehézségeire gondolt a vegyész, attól félti őket. A kezdeti gondokat pedig sikerült legyőzni. De nem erről van ám szó, most jöttek rá...

Gyártmányaik kikerültek néhány nemzetközi vásárra, Lipcsébe, Moszkvába.

Előbb csak érdeklődtek, azután elkezdtek áradni a megrendelések.

Nemcsak a Vasérttől, árusítási célra, vagy a Belkereskedelmi Minisztériumtól, üzletfelszerelési tárgyakra, hanem külföldről is. Libanonból például már a tavalyi vevőjük konkurrense is jelentkezett, hogy neki is csináljanak olyat, mint a másiknak, de nem egészen olyat. A Szovjetunió pedig kikötötte, hogy

a Magyarországtól rendelt önkiszolgáló boltokat kenesei kosarakkal, rekeszekkel szereljék fel.

Egy szó, mint száz, az 1961. első félévére befutott rendeléseket — 50 százalékos export arány mellett — a jelenlegi létszámmal csak 1962 végére tudják elkészíteni. Ez pedig nem lehet, mert különösen a szovjet rendelés igen a szívükön fekszik, mindenképpen teljesíteni akarják, az pedig maga másfélmillió forint.

Van még kenesei háziasszony, aki szívesen dolgozna náluk, ők pedig vállalják a betanítást. A felszerelés meg csak akkor kevés, ha nem használják ki. Engedélyt kértek tehát a harmadik műszak beállítására, és ebben a műszakban kizárólag a szovjet rendelésen dolgoznának. Kicsit érthetetlen, hogy ezt az engedélyt még mindig nem kapták meg...

Egyébként tervezik azt is, hogy **építenek egy „igazi" gyárat, három holdas telekre összehozzák valamennyi részlegüket,**

munkahelyüket. Ha ez sikerül — és úgy látszik sikerül — elveszti majd aktualitását ennek a riportnak a címe, — és mégis a ksz eszi meg a kifogott nagy halat.

F. B.